

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Діденко Олени Євгенівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини шостої статті 294, частини четвертої статті 315 Цивільного процесуального кодексу України

К и ї в
11 лютого 2026 року
№ 36-3(I)/2026

Справа № 3-13/2026(25/26)

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Петришина Олександра Віталійовича – головуєчого, доповідача,
Кичуна Віктора Івановича,
Олійник Алли Сергіївни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Діденко Олени Євгенівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини шостої статті 294, частини четвертої статті 315 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Петришина О.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернулась Діденко О.Є. із клопотанням перевірити на відповідність частині першій статті 8, частині першій статті 129 Конституції України (конституційність) частину шосту статті 294,

частину четверту статті 315 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Частиною шостою статті 294 Кодексу визначено: „Якщо під час розгляду справи у порядку окремого провадження виникає спір про право, який вирішується в порядку позовного провадження, суд залишає заяву без розгляду і роз’яснює заінтересованим особам, що вони мають право подати позов на загальних підставах“.

Відповідно до частини четвертої статті 315 Кодексу „суддя відмовляє у відкритті провадження у справі, якщо з заяви про встановлення факту, що має юридичне значення, вбачається спір про право, а якщо спір про право буде виявлений під час розгляду справи, – залишає заяву без розгляду“.

Суб’єкт права на конституційну скаргу зазначає, що «внаслідок відсутності у правових нормах ЦПК юридичного визначення поняття „спір про право“, у правозастосовній практиці правові норми частини шостої статті 294 ЦПК, в редакції Закону № 2147–VIII, та частини четвертої статті 315 ЦПК, в редакції Закону № 2147–VIII, в яких застосовано словосполучення „спір про право“, трактуються по-різному, що, відповідно, порушує принципи юридичної визначеності, ясності і недвозначності цих правових норм, як невід’ємних компонентів верховенства права, а в кінцевому результаті призводить до сваволі».

На підтвердження своєї позиції Діденко О.Є. посилається на окремі приписи Конституції України, Кодексу, Закону України „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей“ від 20 грудня 1991 року № 2011–XII, наказ Міністерства оборони України „Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам“ від 7 червня 2018 року № 260, рішення Конституційного Суду України, судову практику Верховного Суду, а також на судові рішення у своїй справі.

2. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); у конституційній скарзі має міститись обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Автор клопотання порушує перед Конституційним Судом України питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини шостої статті 294 Кодексу. З аналізу конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається, що Діденко О.Є. не наводить аргументів, які підтверджували б, що застосування оспорюваних положень Кодексу в остаточному судовому рішенні призвело до порушення її прав, гарантованих Конституцією України. Фактично суб'єкт права на конституційну скаргу висловлює незгоду з висновками, викладеними в остаточному судовому рішенні в його справі, що не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень щодо невідповідності Конституції України частини шостої статті 294 Кодексу.

Крім того, Діденко О.Є. зазначила у конституційній скарзі, що остаточним судовим рішенням у її справі є постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду від 5 листопада 2025 року, однак аналіз зазначеної постанови дає підстави для висновку, що положення частини четвертої статті 315 Кодексу в ній не застосовано.

З наведеного випливає, що автор клопотання не дотримав вимог частини першої статті 55, пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Діденко Олени Євгенівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини шостої статті 294, частини четвертої статті 315 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**